

**UCHWAŁA NR XXXIII/277/22
RADY GMINY BLEDZEW**

z dnia 28 lutego 2022 r.

w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy biorących udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) w zw. z art. 15 ust. 1–2 ustawy z 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2490) – Rada Gminy uchwała, co następuje.

§ 1. Ustala się wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla członka ochotniczej straży pożarnej z terenu gminy, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, w wysokości:

- 1) za każdą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej – **16 zł**
- 2) za każdą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu – **9 zł**

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała ma zastosowanie do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego należnego od dnia 1 stycznia 2022 r.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY BLEDZEW**
Tadeusz Przybylka

Uzasadnienie

W związku z utratą mocy obowiązującej art. 28 ustawy z 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 869) i wprowadzenia nowej podstawy prawnej dla ustalenia ekwiwalentu dla członków OSP od 1 stycznia 2022 r. w postaci art. 15 ust. 1-2 ustawy z 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych – zaistniała konieczność podjęcia przedmiotowej uchwały.

Zgodnie z ww. nowym przepisem:

1. Strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny.

2. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

Uzasadnienie rozciągnięcia działania uchwały na wypłatę ekwiwalentu począwszy od 1 stycznia 2022 r.

Artykuł 4 ust. 1 ustawy z 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) wyraża generalną zasadę, że akty normatywne (m.in. akty prawa miejscowego organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego) zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych, wchodzą w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Natomiast w art. 5 ustawy ustawodawca przewidział wyjątek od ww. zasady, wskazując, że powyższe nie wyłącza możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Z wzajemnego stosunku art. 4 ust. 1 i art. 5 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych wynika jednak, że zakaz z art. 4 ust. 1 nie ma charakteru bezwzględny i w sytuacjach nadzwyczajnych można od niego odstąpić, stosując przy nadawaniu wstecznej mocy wspomniany art. 5. Jednak warunkiem koniecznym dla zastosowania tego uregulowania jest to, aby takie działanie nie sprzeciwiało się zasadom demokratycznego państwa prawnego. Przy tym wprowadzany akt ma polepszać sytuację prawną niektórych adresatów danej normy i nie pogarszać sytuacji prawnej pozostałych adresatów (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 25 września 2000 r. (sygn. akt K 26/99, OTK 2000, nr 6, poz. 186).

W judykaturze i doktrynie ukształtował się przeważający pogląd dopuszczający wejście w życie aktów normatywnych, w tym aktów prawa miejscowego, z mocą wsteczną po spełnieniu dwóch warunków:

-nastąpi polepszenie sytuacji prawnej niektórych adresatów wprowadzanych norm, przy jednoczesnym nie pogorszeniu sytuacji innych adresatów,

-organ stanowiący należycie uzasadni konieczność wprowadzenia aktu prawa miejscowego z mocą wsteczną poprzez podanie faktycznego i prawnego uzasadnienia, że pomimo działania wstecz aktu normatywnego będzie on realizował zasady demokratycznego państwa prawa.

Powyższe reguły należy również zastosować do techniki prawodawczej polegającej na rozciągnięciu zastosowania przepisów aktu normatywnego do stanów faktycznych przed daty jego wejścia w życie.

Do końca 2021 r. art. 28 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej był podstawą do wydawania przez gminy uchwał w sprawie ekwiwalentu. Nowa ustawa z 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych uchyliła go. W konsekwencji dotychczasowe uchwały gmin straciły moc prawną z dniem 1 stycznia 2022 r. i do czasu podjęcia nowych brakuje podstawy prawnej do wypłaty ekwiwalentu. Ustawodawca jedynie określił jednostkom samorządu terytorialnego sześciomiesięczny termin na podjęcie uchwały w sprawie wysokości ekwiwalentu (art. 48 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych). Tym samym z jednej strony ustawa o ochotniczych strażach pożarnych wyraźnie przewiduje, że z datą jej wejścia w życie strażakom przysługuje ekwiwalent, a z drugiej strony określono sześciomiesięczny graniczny termin na podjęcie uchwał pozwalających na wypłatę ekwiwalentu i jednocześnie nie przewidziano

utrzymania w mocy uchwał podjętych na podstawie uchylonego art. 28 ustawy o ochronie przeciwpożarowej.

Zgodnie z art. 5 Konstytucji RP „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Realizacją konstytucyjnego obowiązku państwa zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom jest m. in. system ochrony przeciwpożarowej, w którego skład wchodzi m.in. jednostki Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej. Funkcjonowanie jednostek ochrony przeciwpożarowej jest finansowane m.in. z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż rozciągnięcie zastosowania niniejszej uchwały do wypłaty ekwiwalentu począwszy od 1 stycznia 2022 r. spełnia dyrektywy określone w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego, pozwala bowiem na wypłatę ekwiwalentu należnego strażakom ochotnikom z mocy ustawy, ale którego mogliby być pozbawieni z uwagi na brak odpowiedniej ku temu podstawy prawnej wynikającej z uchwały Rady Gminy Bledzew.